

LAT

FAS ETT

EN SKISS

1:1

1:1 - EN SKISS

SAMMANFATTNING

Den här rapporten sammanfattar bakgrund, idéutveckling och genomförande av ett ett årt långt projekt. Projektet handlade om att skapa en kreativ arbets- och boendemiljö.

Vi försökte skapa ett komplement till det strikt funktionsuppdelade samhälle vi lever i. Detta var ett första test på en miljö där arbetet och det kollektiva boendet är fullständigt integrerat. Det privata utrymmet har varit minimerat och det kollektiva har varit maximerat. Arbetet var norm och miljön utformades för att motståndet inte skulle ligga i förutsättningarna utan i arbetets egna, kreativa utmaningar. Hela projektet utformades som en fullskaleskiss.

Rapporten avslutas med vägen för det fortsatta projektet, en andra fas, där vi drar lärdom av dessa första försök. I denna andra fas kommer vi bygga en mer permanent miljö för arbete och boende, med målet att våra konkreta erfarenheter skall komma fler till livs. Dessa erfarenheter rör bland annat aspekter som den rumsliga utformningen, geografisk placering i staden och sociala strukturer inom arbetsplatsen.

INNEHÅLL

BAKGRUND	sid 4
VARFÖR EN KOLLEKTIV ARBETSPLATS?	sid 5
TRE TYPER AV KOLLEKTIVA MILJÖER	sid 5
IDÉKONCEPT VID UPPBYGGNADENS START	sid 6
HISTORIEN FRAM TILL DEN FÖRSTA LOKALEN	sid 8
KONCEPT KRING DEN FYSISKA UTFORMNINGEN OCH ARBETET MED UTFÖRANDET	sid 9
HUR VÅRA IDÉER UTVECKLADE SIG	sid 11
SLUTSATSER OCH ERFARENHETER	sid 12
IDÉER OM DET SOCIALA	sid 15
IDÉER INFÖR DEN NYA LOKALEN OCH PROJEKTETS FORTSÄTTNING	sid 16
KONKRETA FÖRÄNDRINGAR	sid 17

BAKGRUND

Utvecklingen av "1:1 En skiss" började för två år sedan med en grupp människor med erfarenheter från en rad olika kollektiv, som hade idéer och kände liknande behov av att hitta en ny form av gemensam arbetsplats. Vi startade en diskussion kring hur man skulle kunna bygga ett kollektiv, som dels var en gemensam arbetsplats och dels ett gemensamt boende. I stort sett alla inblandade hade någon form av kreativ verksamhet som de utförde helt eller delvis i sitt hem. En grundläggande aspekt var att vi i gruppen definierade oss själva i hög grad utifrån vårt professionella arbete. De projekt och uppdrag vi arbetade med ville vi helst göra dygnet runt för att det var det som var roligt och relevant i livet. Våra privata jag var tätt sammanvävda med våra professionella jag.

VARFÖR EN KOLLEKTIV ARBETSPLATS?

Idén om kollektivet grundades i en föreställning om att man i sitt arbete behöver uppmuntran, kritik och en social kontext. Det är tungt att driva ett projekt helt själv, men har man människor omkring sig som stödjer en har man större möjligheter att framgångsrikt genomföra sina idéer.

Vi hade alla egna projekt, men såg ofta problem med att förverkliga dem. Det rådde inte brist på idéer, men det var svårt att realisera dem. Vårt mål var att konstruera en situation som hjälpte oss i vårt arbete, allt från uppstart till avslut.

Idén var att bygga upp en miljö där det inte fanns några motstånd i att sätta igång, utan att motståndet istället kunde hittas i problemställningarna i projekten, och då som ett positivt, utvecklande motstånd. Genom att omge sig med vänner som kunde ge respons på ens arbete eller föreslå en paus när det såg ut att behövas, kunde vi skapa en slags positiv övervakning och en sporrande miljö.

Vi hade en föreställning om att mycket av problematiken låg i det fysiska rummet. Genom att förändra det så att det främjar arbetet och det sociala sammanhanget tänkte vi oss att

vi kunde starta och genomföra fler av våra projekt. Den ökade produktiviteten och utvecklingen av vårt arbete, i en fungerande social kontext, skulle göra oss lyckligare.

TRE TYPER AV KOLLEKTIVA MILJÖER

Som grund för utvecklingen av vår idé diskuterade vi tre typer av kollektiva miljöer som vi hade erfarenhet av. Dessa exempel hade många brister, men de utgjorde ändå inspirationskällor och en bra utgångspunkt:

Ett boendekollektiv där man bara bor. Ett trevligt hem för vila, avkoppling och kort sagt; fritid. Problemet med boendekollektiv är att även under ens fritid, och särskilt i goda vänners lag, utvecklar man idéer som är viktiga för ens arbete. Kreativa processer är flyktiga och beroende av möjligheten att enkelt skissa och till exempel testa idéer i modell. I ett boendekollektiv utan förutsättningar för den här typen av dynamiskt arbete, där man snabbt kan gå från idé till praktik, stannar ofta potentiella projekt på idéstadiet. Och även om man försöker arbeta, i en lokal som inte är organiserad för arbete, får det lätt oordning och sociala slitningar i kollektivet till följd.

Ett boendekollektiv där man har en gemensam intention om att göra kreativa projekt, men där de oftast rinner ut i sanden. Denna typ av kollektiv är en vidareutveckling av föregående exempel, i detta kollektiv har alla de boende uttalade idéer om att på ett eller annat sätt arbeta i sitt hem. Vad är det som inte fungerar i den här typen av kollektiv? Det vi såg som de huvudsakliga skälen var dels att planlösningen för arbete ofta inte är genomtänkt och kollektivt organiserad, utan har uppstått allt eftersom, oftast på enskilda individers egna initiativ. Man skapar egna arbetsplatser på sina rum, och det bidrar till isolering i arbetet och en avsaknad av beroende och lojalitet till sina kolleger/sambos. I förlängningen leder detta till att de gemensamma ytor som finns oftast enbart har en social funktion, och det ofta blir lättare att sätta sig i soffan och snacka än att sitta på sitt rum och arbeta. Det fattas en grund för samarbete och ett gemensamt ansvarstagande för arbetsmiljön, vilket även leder till att de individuella projekten blir lidande.

En arbetsplats där man driver kreativa projekt. Det vi såg som ett av de övergripande problemen med en traditionell arbetsplats, oavsett om det är ett kontor, en verkstad eller en ateljé, är att den ofta är organiserad efter att arbetsuppgifter ska utföras på ett så tidseffektivt sätt som möjligt och sällan med en kvalitativ effektivitet. Man prioriterar sitt arbete främst och förlägger sin

fritid någon annanstans. I och med detta nedprioriterar man behov som vila och mat. De är viktiga avbrott i arbetet som även är tillfällen där ett socialt sammanhang kan utvecklas, något som i sin tur stimulerar det kreativa arbetet. Denna dynamik saknas ofta i miljöer enbart avsedda för arbete.

IDÉKONCEPT VID UPPBYGGNADENS START

Efter diskussioner kring vad vi ville uppnå kom vi fram till en del grundläggande koncept och idéer kring det sociala.

Koncept:

Att låta arbetsplatsen och boendet befinna sig på samma plats. Det kreativa arbetet är norm för organisationen av kollektivet. Fritiden och det sociala är underordnat arbetet, men ryms ändå inom samma arena. Man tar sin fritid när man behöver.

Skall kreativt arbete vara effektivt måste man ta rast när man är trött, och äta när man är hungrig. Man måste uppfylla de behov man har när man har dem. Om man tappar fokus i det man håller på med är det viktigt att kunna få andra infallsvinklar. För att hitta dessa nya perspektiv på arbetet såg vi två olika sätt att ta paus: att ta korta raster under arbetet (med bra mat,

socialt utbyte, vila och sömn) samt att ta längre fritid någon annanstans (till exempel på landet eller i en annan stad, en dag eller mer.

Vi hade också en idé om kollektivet som en familj. Att det skulle fungera som ett hem som man kunde återvända till även om man arbetade på annan ort ett längre tag. Att vi skulle skapa en bas för vårt arbete, ett nav.

De kriterier vi hade på de som skulle vara i lokalen var att alla skulle ha ett direkt behov av att utöva sin profession där, och att de flesta även skulle bo där. Ingen fick enbart bo där, men däremot såg vi inget problem i att kombinera en majoritet "boendarbetande" med de som hyrde in sig och bara använde lokalen som arbetsplats.

För att undvika onödiga grupperingar inom gruppen bestämde vi oss för att par inte skulle bo tillsammans i lokalen.

HISTORIEN FRAM TILL DEN FÖRSTA LOKALEN

Idén om lokal var från början att den skulle vara stor, öppen och ljus, på över 200 m². Dessa initiala planer visade sig inte helt lätta att genomföra. Det var svårare att hitta en lokal som motsvarande våra önskemål än vi tänkt oss. Efter ett halvårs sökande reviderade vi våra krav och hittade ett par-tre lokaler som vi trodde skulle fungera. Dessa var mindre än de tidigare och inte lika ljusa och luftiga som vi önskat. Men dessa kontrakt gick inte i lås. Bland annat på grund av den hårda lagstiftning som i Sverige motsätter sig boende i annat än "registrerade" bostäder.

Det gick ytterligare ett par månader och några av gruppens medlemmar började få andra planer för sin tillvaro. Vi stod vid ett vägskäl; antingen se oss besegrade av den externa faktorn att det inte fanns en lokal tillgänglig som motsvarade våra krav eller att ytterligare minska de krav vi hade och anpassa projektet efter de lokaler som fanns tillgängliga för oss.

Efter en svår men nödvändig diskussion, som delvis grundade sig i lokalproblemet, blev resultatet att tre av medlemmarna lämnade projektet och att de två återstående flyttade in i en lagerlokal på drygt 100 m². Denna lokal ligger relativt

nära centrum via cykel och bil, men har dåliga kollektiva kommunikationer. Industriområdet den ligger i består mestadels av mindre verkstäder, grossistfirmor etc. Socialt sett är det mycket händelseöst, speciellt på kvällar och helger då hela området är i det närmaste öde.

KONCEPT KRING DEN FYSISKA UTFORMNINGEN OCH ARBETET MED UTFÖRANDET

Vi kallade den första fasen av projektet, den del vi nu avslutat, för "1:1 En skiss". Vi såg alla lösningar som temporära skisser fast i verklig skala, i skala 1:1. Tanken var att vi alltid skulle testa nya lösningar, även om de vi redan gjort verkade bra nog - just för att tvinga oss själva till ett dynamiskt sätt att se på arbetsmiljön, som en plats i ständig utveckling.

I en del av lokalen skulle vi bygga små celler som privata utrymmen, på endast ett par kubikmeter vardera. Cellernas enda funktion skulle vara att där kunna sova, läsa och tänka. Resten av lokalen skulle vara så öppen som möjligt, med flytande gränser mellan kontor, verkstad, öppna ytor och kök. De olika funktionerna skulle bara separeras när det var nöd-

vändigt. Till exempel så kunde verkstaden utgöra ett ljud- och dammproblem för de övriga delarna.

Vår utgångspunkt var att det var viktigt att snabbt etablera oss i lokalen och så snart som möjligt komma igång med att testa hur våra teorier fungerade i praktiken. Vi startade med mottot att "Det går alltid att fixa till allt eftersom".

Utöver cellerna hade vi ett flertal konkreta koncept i miljön: en arbetsplats där man kunde byta arbetsställning utan att byta arbetsplats, och en kontorsmiljö där hela volymen från golv till tak utnyttjades, ett övningsbås för musicerande som var ljudisolerat och inte störde verksamheten utanför. Vi hade också en idé om att varken ha någon tv-apparat eller soffa, utan istället skapa sociala sammanhang vid måltider och under arbetet i sig. Vi utgick från frågor som: Hur lite privat utrymme behövs? Hur kan man bygga en arbetsplats som uppmuntrar till rörelse inte bara när det gäller att växla arbetsställning, utan också utifrån idén om att omväxlande syslor gynnar kreativitet?

Vi började med att bygga upp ett kontor och en verkstad. Boendet var från början mycket spartanskt. Efter att kontorsdelen var uppbyggd byggdes en cell på försök. Denna var baserad på testande kring hur mycket utrymme cellerna behövde ta i lokalen, hur mycket utrymme man personligen behövde i form av takhöjd etc, vilken form som fungerade

bäst etc. Tanken var att göra ett rum som var helt privat, men som var minimalt och bara täckte precis de behov av lugn, avskildhet och bekvämlighet som vi såg oss ha eller behöva. Hela resten av lokalen bestod av kollektiva ytor.

Vi byggde ett kök. Köket var en central del av miljön och det var en tydlig tanke att det skulle vara tillgängligt och enkelt att använda. Ett riktigt kök är något vi har upplevt saknas i andra arbetsmiljöer. Vi hade en tanke om att matlagning och ätande är ett bra sätt att pausa. Speciellt när man arbetar mycket teoretiskt eftersom man får en anledning att använda händerna och röra på sig under matlagningspausen. Genom att ett kök fyller en specifik och behövd funktion kan ett bra kök också göra en arbetsplats trevligare och mer hemlik utan att man för den skull tappar den professionella känslan i arbetsmiljön.

Grundidén kring "kontorsdelen" av lokalen, som den slarvigt kallas, var att där kombinera och växla mellan fysiskt hantverk och teoretiskt arbete (tänkande, läsande). Till grund för detta låg en analys av att varje arbete har en praktisk hantverksida och en teoretisk, tänkande sida. Proportionerna skiljer sig, men man bör fylla sin tid med båda typerna av verksamhet. Idén är att variation mellan praktik och teori hela tiden tillför nya infallsvinklar till ens arbetsprocess.

I detta finns också en tanke om den vardagsmotion och

rörelse som miljön och ens verksamhet har potential att generera. Vi strävade efter att skapa maximala förutsättningar för omväxling i arbetet och ett brett spektra av olika rörelser och handlingar. Vi försökte undvika ett ensidigt stillasittande, eller att man utvecklar andra monotona eller slitsamma rörelsemönster.

Vi ville bygga upp en miljö som inte var en monokultur. Både på makroplanet, genom att olika människor som sysslar med olika saker arbetar sida vid sida, men även på mikroplanet genom att var och ens arbete blir dynamiskt i en rumsligt och socialt varierande miljö.

HUR VÅRA IDÉER UTVECKLADE SIG

Innan vi började med arbetet i lokalen handlade det om att sätta ihop ett bra kollektiv som fungerade för oss. Men under gruppens diskussioner det första halvåret förvandlades projektet mer och mer till att syfta till en politisk och samhällig förändring. Vi kritiserade funktionsuppdelningen i samhället och ifrågasatte de principer efter vilka städer är byggda. Våra idéer utvecklades till ett långsiktigt politiskt projekt som skulle inledas med dessa första steg vi tog genom att bygga upp vår arbets- och boendemiljö. Vi talade om projektet i en kedja av

utveckling där vi först byggde en våning, sedan ett hus, sedan ett kvarter, en stadsdel och sedan städer. Våra idéer kunde på sikt ha stor betydelse på stor skala.

Projektet kom på detta sätt att te sig ganska tillspetsat. Att nästan helt ta fokus bort från boendet handlade till exempel om att se om man verkligen behöver ett uttalat boende? En idé om att det mysiga IKEA-hemmet är ett slags substitut för något annat, för en brist i samhällets uppbyggnad. Men genom att dra våra idéer till sin spets backade vi inte inför att testa extrema lösningar och följa en tankegång till dess logiska slutpunkt. I och med det så hittade vi mer och mer fram till vad det är vi faktiskt behöver.

SLUTSATSER OCH ERFARENHETER

I Backa, i den typ av klassiskt industriområde där vår lokal låg, var det som i de allra flesta industriområden full rörelse mellan 7-17 på vardagar. Därefter helt tyst och öde. Den verksamhet som bedrivs där handlar om att generera produkter som skall konsumeras någon annanstans och har i stort sett bara ett syfte och det är att generera pengar så effektivt som möjligt. Andra behov tillfredställs på andra platser. Därigenom finns det ingen omsorg om platsen.

Således är inställningen hos de flesta som befinner sig där; "Jag är här så effektivt som möjligt, för att komma härifrån och leva mitt liv". Att denna inställning var så förhärskande insåg vi inte förrän det gått ett bra tag. Att den stod i bjärt kontrast till vad vårt projekt syftade till; inställningen att allting man gör är en del av ens liv och att allt man gör således ska göra en lycklig.

Vi lade en del kraft i början på att integreras i området men det lyckades föga. Kanske för att vår syn var så fundamentalt annorlunda. Kanske på grund av sociala, klassmässiga skillnader. Det ledde hur som helst till att projektet blev isolerat innanför sina egna väggar.

Det finns en risk som vi har råkat ut för när vi analyserat den faktiska arbetsmiljön och hur vi använt den; vi har flera gånger

gjort en väldigt ideologisk analys av ett problem, mycket baserad på förutfattade idéer om hur vi är, vad vi egentligen tycker om, behöver och så vidare. Här har vi kanske inte tillräckligt sett till de små rent fysiska detaljerna som lett till olika val; var man satt sig, var man placerat sina saker, var man ätit och var man arbetat med olika uppgifter i miljön. Analyserna har blivit för beroende av våra förutfattade meningar och ideologiska önskemål och för lite baserade i den konkreta situationen och våra känslor i och inför den.

En slutsats vi har dragit är att estetik och skönhet, som var något vi länge förringade, är viktigare än vad vi trodde. Det behövs något snyggt, miljön behöver vara skön för ögat. Du blir inte helt effektiv och tillfreds i en miljö som enbart är avskalad och funktionell. Men det är samtidigt så att den sociala miljön har större betydelse för välbefinnandet än hur det faktiskt estetiskt ser ut. Om det är trevligare socialt så upplever man miljön som snyggare.

Konceptet med de minimerade privata rummen fungerade bra på så sätt att det kändes som det enda som behövdes i privat utrymme faktiskt var några skåp för personliga tillhörigheter och en sovplats. Sedan var det dessutom skönt om ens yta var visuellt avskärmd från omgivningen.

Det uppkom dock andra problem. Det blev ett störmoment att man var tvungen att anpassa sin dygnsrytm till de andra individerna. Det hade därför varit en klar fördel om ens sovplats var akustiskt avskärmad. Den mycket temporära karaktär det hela fick var också störande. Konceptet med ständig förändring ledde till påfrestningar i längden eftersom det helt enkelt innebar att det inte blev särskilt ombonat och hemlikt, behov som visade sig vara större än vi först trott.

Detta komplicerade också utvärderingen av den praktiska funktionen rent formmässigt. Vi gjorde erfarenheten att om man skall testa en prototyp vars syfte är primärt praktiskt så måste den trots detta även vara estetiskt tilltalande. Vi fattar ju ofta våra beslut på känslomässig grund.

På det stora hela var det dock mycket bra att vi lät miljön ha en så pass funktionell, skissartad karaktär på hemtrevnadens bekostnad. Om vi jämför med de tidigare exempel på kollektiva miljöer vi räknat upp så lider de båda första av att man låtit mysigheten vara överprioriterad. När man för tidigt täcker in allt i personliga tillhörigheter som saknar en väldefinierad behovsfunktion, så har man heller ingen möjlighet att komma fram till tydligt definierade behov på det sätt vi gjort.

IDÉER OM DET SOCIALA

Vi ville utvidga gruppen så snart som möjligt, eftersom vi inte trodde det skulle fungera på två personer. Men kraven var högt ställda - kort och gott att de var beredda att satsa på alla våra idéer och hela det ideologiska system vi beskrivit. Av rädsla att lokalen skulle bli för mycket ett ställe där folk bara hängde, och att det skulle påverka vår arbetssituation, var vi mycket försiktiga i rekryteringen. Det resulterade i att första halvåret användes lokalen mest av oss två, Torsten och Tormod, och det andra halvåret mest av en person, Ejnar, som då anslöt sig till gruppen.

Vi trodde att 115 m² skulle vara litet, men eftersom vi hade mycket gemensamma ytor och relativt små privata utrymmen frigjordes mycket plats. Den första idén om en lokal på 250 m² framstår nu som allt för stor, framförallt för 2-3 personer, men även om man skulle vara dubbelt så många eller fler. Närheten är viktig, det bli för långt mellan arbetsplatserna om man har en för stor lokal.

Vi hade en idé om två typer personer som skulle använda lokalen, de som bor och arbetar där och de som bara arbetar där. Den senare kategorin har inte funnits där mer än väldigt tillfälligt, så vi vet ännu inte fullt ut hur samarbetet skulle fungera.

Lokalen har använts lite som ren bostad, däremot mycket som övernattning i kombination med arbete där eller på annan plats. Få har spenderat särskilt mycket fritid där, varken de som huserar där eller besökare. Vi har haft middagar, workshops och sammankomster vilket var och är en viktig del av verksamheten.

IDÉER INFÖR DEN NYA LOKALEN OCH PROJEKTETS FORTSÄTTNING

Nu när vi inleder fas 2 av projektet, i och med vår nya lokal på Lindholmen, ser vi också den första fasen 1:1, som avslutad. Vi är måna om att behålla mentaliteten kring skissandet som metod och den dynamik i miljön det skapar, men för att skapa en fungerande arbetsplats behövs även fastare lösningar. Det är dags för oss att implementera vad vi lärt oss. Vi är inte längre rädda att vi ska stagnera i halvdana lösningar, utan vet nu i större utsträckning än tidigare vad vi kräver av vår arbetsmiljö, och vet med oss att vi har förmåga att ändra på det som inte fungerar efter hand.

I våra analyser av den första fasen, 1:1, finns dock en mängd små nyanser och konstateranden som vi inte kan rada upp i den här rapporten. De är både för många och en del av dem är också omedvetna, ännu inte tydligt formulerade. Dessa är, kan man säga, rent praktiska och fysiska erfarenheter av miljön som vi som individer bär med oss in i vårt fortsatta arbete med uppbyggnaden av nästa fas.

Den helt nya miljö vi ska konstruera kommer också resultera i kontraster till den miljö vi nu lämnar. Våra erfarenheter kommer då att tydliggöras ytterligare, formuleras och omformuleras.

KONKRETA FÖRÄNDRINGAR

Det är generellt så att om man gör projekt som avviker från normen, så riskerar man att bli isolerad. Vi kände mycket att vi blev det i fas 1 av projektet och vill försöka undvika detta i framtiden. Integration på platsen är viktigt dels för den egna och omkringvarande verksamheter, dels för dynamiken i stadsbilden i stort.

Den nya lokalen ligger därför på Lindholmen, en del av stan som är under expansion och definitivt mer dynamisk och öppen för förändring. Lokalen ligger i skärningspunkten mellan olika verksamheter som kontor och bostäder. Mycket folk rör sig i området och kontakterna med centrala stan är täta. Ett läge som mycket bättre än Backas rena industriområde passar vår typ av verksamhet och det projekt vi driver.

Lokalen i Backa hade också alldeles för dåliga kommunikationer. Det var orealistiskt att förutsätta att de som nyttjade lokalen skulle använda sig av cykel eller bil för att pendla dit, eller röra sig därifrån (för de som bodde där). Den nya lokalen ligger därför så att man enkelt kan ta sig dit med kollektivtrafik. Eftersom vi nu kommer bli fler deltagare i projektet är detta extra viktigt, då mer folk kommer att röra sig fram och tillbaka till lokalen.

Vi kan konstatera att vi inte behöver vara så fundamentalistiska kring arbete. Initialt hade vi en attityd till arbete som var hyllande och som gick ut på att vi skulle arbeta dygnet runt, mer eller mindre. Den attityden hade säkert sin vinning i det att vi fick mycket energi till att dra igång projektet, i att vi hade en mission. Nu har vi för oss själva tonat ner den biten och ser snarare på upplösningen av fritid och arbete som en rimligare hållning, och en de facto situation. Vi har kommit över det första hindret: att vara oroliga över att det inte skall ske något.

Det blir dock en praktisk konflikt mellan arbete och fritid i själva miljön. Vi behöver göra en tydligare segregering, kommunicera bättre för besökare och användare hur lokalen är strukturerad. Omvärlden behöver kunna förstå om miljön är "arbete" eller "fritid". Det är viktigt att med en diskret semantik visa på samma uppdelningar som finns i samhället i stort, annars blir vi alltför oförståeliga.

Vår tanke är att låta köksdelen bli mer anpassad för umgänge, mer hemlik och mysig, och låta denna del av lokalen vara det första man möter. Gränsen mellan köket och den vidare kontorsdelen kommer bli tydligare. På detta sätt får man både de besökare som kommit för att umgås och de som kommit dit professionellt att känna sig bekväma i situationen. En del av

rummet kommer även vara lätt att skärma av, visuellt och eventuellt akustiskt, och vara anpassad för professionella möten.

Rent estetiskt kommer vi låta hela lokalen präglas av en estetik som är funktionell och professionell men på det stora hela lite mindre effektiv och avskalad än förut. Vi strävar efter att hitta en balans där vi inte dekorerar tanklöst och överflödigt, utan där utsmyckningen samspelar med funktionen och gör lokalen och arbetet trevligare.

Vi kommer även ha tydligare "arbetstider". Dagen ska primärt räknas som tid för arbete, medan kvällar räknas som mer avsedda för fritid. Dels för att de som vistas i lokalen har ett behov av att känna att det är okej att bjuda över folk och att de som kommer dit ska känna sig bekväma och inte tycka att de stör någon i arbetet. Arbete uppmuntras alltid, enda skillnaden är att på kvällar är det inte längre upphöjt till norm och får då anpassa sig till annan verksamhet.

Detta kommer förtydligas i och med att vi ska låta två personer hyra in sig som enbart använder lokalen som arbetsplats, och för det mesta på reguljära kontorstider. Nu kommer vi även få tillfälle att testa hur dynamiken mellan boendearbetande och arbetande fungerar, som vi aldrig riktigt fick tillfälle till i 1:1.

Verkstadsdelen kommer inte vara så segregerad som den

varit hittills, eftersom det är tråkigt att stå själv i verkstaden och arbeta. Målet är att alla arbetsplatser ska vara mer ihop, för att få ökad social kontakt och utbyte under arbetsprocessen. För att isolera damm och smuts ska vi bygga ett litet rum för såg och slipning i anslutning till kontorslandskapet.

De nya cellerna kommer vara mer fasta konstruktioner för att man ska kunna bo in sig och känna att ens cell är en fristad och ett hemligt utrymme. De gamla cellernas snabba test var påfrestande för trevnaden, men lärorika. Vi kom bland annat fram till att tre kubikmeter räcker alldeles utmärkt, vi började mycket större i de första testerna. Man vill dock inte bo i ett rätblock, ett rum som ligger i vinkel känns mycket bättre. Rum som man inte har fullständig överblick över upplevs som mysigare. Dessa aspekter har vi tagit in i konstruerandet av de nya cellerna. För att undvika problemet med olika dygnsrytm kommer vi även ge "cellerna" egna ingångar och avskärma dem både visuellt men framförallt akustiskt.

Själva celldelen av lokalen kommer även vara tydligare avskärmad gentemot övriga ytor som kök och kontor. Där kommer finnas förvaring och gemensamma klädutrymmen, men det kommer vara en del som är helt privat och avsedd för de som bor i lokalen.

Hitintills har vi utvecklat projektet framförallt utifrån våra egna behov och förutsättningar. Den livssituation, praktiskt och socialt, som vi skapat har fungerat för oss, men innehåller förhoppningsvis idéer relevanta även för andra. Den första etappen av vårt projekt är förverkligad och, i och med denna rapport, avslutad. Det har varit en intressant process och våra idéer har utvecklats mycket sen starten.

I fas två kommer vi bygga upp en ny miljö med de lärdomar vi dragit av 1:1, men den riktiga utmaningen ligger i att nu implementera projektet på längre sikt och hos en större publik. Vi hoppas kunna ge omgivningen inspiration och idéer – ett annat förhållningssätt till arbetsmiljö och boende i vår samtid. Det tror vi är viktigt för en långsiktig samhällsutveckling

Rapporten sammanställd av:

Torsten Ottesjö

Tormod Otter Johansson

Textbearbetning:

Liina Nilsson

Hisings Backa, 18 feb 2008

LAT

Lindholmen, Göteborg

latast.se

lat@latast.se

Lindholmsvägen 4

417 57 Göteborg